

Assaggi di Bisalta
portale linguistico e culturale dei territori della Bisalta

grafia Escolo dòou Po

DAI ROUMÈN AI ÈSNHOUR ÈT MOUROS

Èsmia que coura a i é aruvà i Roumèn èl vilage que ènt èn prim tamp ou l'era èmbrichoulà sèl roque dèl mount Canavero (couma a l'é prœvà da èt burnie coun la sèndre di mort (fot. 1) e da èt tœc èt brouns (fot. 2) que a soun èstèt trœvèe bèleli) ou 's sie mèrà sèl rive dèl Pes e pèr ese prechis ènt èl Rousèt, parà da èt muraïoun, tour pèr difandise e da na bialera piena d'èva. Se feise parèi, la razoun poèria ese que da lì 's poèzia countroulase mei èl pasage e èl coumersi da e pèr èl mountanhe (Alpi). Èt la presensa di roumèn i resta na pèra èsculpia, dedicâ a *Dianae venanti sacrum*, e èt pese dèl tamp èt Gordiano III (tute e doue sparie, ma arnuminèe dal Botteri). A l'é nhanca tant sigur que i feise èt vie èt pasage èmpourtante, e èdcò i papée si dësdesi fèt dai morou a soun poèchi, mentre que l'èstorie èt la jant a n'oun parlou èn bèl po', couma la bèla èstoria èt la Madona èt la Fioca (counfrounta Caranti, que ou dì èl countrari èt Piovano).

Èn prinsipi dèl XI secol èl nom èt La Chuza ou 's trœva pèr la prima vota ènt i papée ufisiai, dœvù a soua pousisioun geografica-militar, couma proupietà di èsnhour èt Mourous, que a countroulavou na grosa part dèl teritori èt Couni pèr count dèl vèscou d'Ast (nhant tuti i èstoric a soun d'acordi sèl nom pi vei Famulasca que poel dase ou 's riferiseise a èt ièti pœst).